

поліпшення матеріальних умов життя; заохочення підприємців до прийняття на роботу людей з обмеженими можливостями;

- впровадження додаткового заробітку для студентів шляхом організації оплачуваних робіт на базі місця навчання (навчального закладу);

- створення сприятливих умов для розкриття інтелектуального розвитку, ефективного застосування трудового потенціалу, впровадження ефективних фінансових і нематеріальних способів мотивації; вдосконалення системи оплати праці, розширення можливостей отримання додаткових доходів;

- високу ступінь зайнятості трудових ресурсів можливо забезпечити за рахунок створення нових робочих місць не тільки у конкурентноспроможних галузях але й тих, що потребують відновлення за рахунок інвестицій;

- управління ефективним використанням трудового потенціалу, постійне забезпечення покращення його якості (за рахунок оцінки головних показників стану трудового потенціалу); забезпечення відповідності трудового потенціалу вимогам міжнародного рівня; підтримка висококваліфікованих спеціалістів.

Список літератури:

1. *Окландер Т.О., Шубьонкіна В.О.* Проблеми оцінювання стану трудових ресурсів в Україні / Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія; Економіка і менеджмент. Зб. наук. праць. Вип. 30. 2018 . С. 4-8

ГОЛИШЕВА Є.О., канд. екон. наук, доц., ст. наук. співробітник, Сумський національний аграрний університет
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-7788-9897>

ОСОБЛИВОСТІ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ СІЛЬСЬКО-ГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ УКРАЇНИ

Україна вже не перший рік є одним із провідних експортерів пшениці, ячменю, кукурудзи, вівса, жита та олійних культур. Родючі землі та помірний клімат дають аграрним підприємствам сильні конкурентні переваги. Тому так важливо допомогти реалізувати потенціал українських аграрних підприємств. Особливості та тенденції розвитку аграрного ринку України:

- рейдерські захоплення сільськогосподарських

підприємств [1]. Нестабільність судової та правоохоронної систем України дає можливість не тільки блокувати роботу успішних підприємств, а й навіть неправомірно ними заволодіти. І хоча рівень успішності налагодження роботи після рейдерських захоплень постійно зростає, а їхня кількість зменшується, цей фактор все ще має сильний вплив у межах аграрної сфери в Україні;

- особливості аграрних підприємств України [2]. З огляду на історичні особливості розвитку аграрного сектора, українські підприємства характеризуються закритістю від зовнішнього світу, складною структурою управління і комунікації, відсутністю стратегії розвитку, нездатністю шукати інформацію, аналізувати ринок, подавати свою компанію іноземним партнерам;

- експорт курятини на європейський ринок [3]. Хоча Європейський союз під тиском місцевих виробників перекрив юридичну можливість, яка дозволяла українським виробникам експортувати курячі грудки з кістками всередині (які з того часу почали називати «розріз Бетмена») та уникати тарифів, оскільки продукт відрізнявся від курячого філе. Європейський союз має намір збільшити квоту на імпорту курячого філе з України з 20 тис. тон до 50 тис. тон, за одними даними, або навіть до 70 тис. тон за іншими. Варто відзначити, що в 2015 році українські виробники не експортували куряче філе в Європу взагалі, а вже в 2017 році експорт сягнув 27 тис. тон. Тому така зміна квоти стане досить перспективною;

- нарощування експорту аграрної продукції в Люксембург [4]. Зараз ведуться переговори про укладення міждержавної угоди про економічне співробітництво між Україною і Люксембургом. Це дозволить Україні збільшити експорт. Тільки в 2018 році товарообіг між країнами склав майже 90 млн дол. США. Також Люксембург входить до ТОП-10 інвесторів України. У цьому контексті Україна зацікавлена в експорті зернових і зернобобових культур в Люксембург;

- збільшення експорту томатної пасти в Європу [5]. Сьогодні в Україні в сфері виробництва томатної пасти працює 38 підприємств. Україна займає 10 місце в світі і 3 місце в Європі за обсягом виробництва томатної пасти. Обсяг ринку томатної пасти в Європі – 1 млн тон. Тому українські виробники просять ЄС та український уряд збільшити безмитну квоту на ввезення томатної пасти з 13 тис. тон до 50 тис. тон. Це дозволить знизити ціну на

продукцію і зробить її більш конкурентоспроможною на європейському ринку.

Список літератури:

1. Рік 2018-й: новий рекорд і нові проблеми [Електроний ресурс]. – Режим доступу: <https://propozitsiya.com/ua/rik-2018-y-novyy-rekord-i-novi-problemy>;
2. Цибульська С. Майстер-клас з розвитку експортного спрямування агропідприємства [Електроний ресурс]. – Режим доступу: <https://propozitsiya.com/ua/master-klass-iz-rozvitku-eksportnogo-napryamku-agropidpriemstv>;
3. Livingstone E. Chicken Kiev baron on course for big EU trade win [Електроний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.politico.eu/article/yuriy-kosyuk-ukraine-chicken-kiev-baron-on-course-for-big-eu-trade-win/>;
4. Степан Кубів у Люксембурзі зустрівся з Роменом Шнайдером, Міністром соціальної політики, сільського господарства, виноробства і розвитку землегосподарства [Електроний ресурс]. – Режим доступу: <https://bit.ly/2Fvj18i>;
5. Аграрии просят увеличить евроквоты на томатную пасту почти в 4 раза [Електроний ресурс]. – Режим доступу: <http://agroportal.ua/news/ukraina/agrarii-prosyat-uvlichit-evrokvoty-na-tomatnyuyu-pastu-pochti-v-4-raza/>;
6. Голишева С.О. Аналіз конкурентоспроможності сільськогосподарських комплексів України та Польщі // Вісник ШНАУ. Серія «Економіка і менеджмент». – 2019. – №1 (80). – С. 31-37.

MELNYK A.O., d-r of economic sciences, prof., head of the department of business economics

VOLOSHCHUK Y.V., student

INVESTMENT CLIMATE OF UKRAINE

The events of recent years have greatly influenced the country's economic system. The conflict in eastern Ukraine, the annexation of Crimea, political and economic instability have led to a decline in foreign investment, in particular foreign investors face uncertainty about how well their investments in Ukraine are protected during armed conflict and military occupation. Today, Ukraine cannot achieve economic development at the expense of its own financial resources and needs to attract foreign funds.

The purpose of the study is to analyze the investment environment, to identify the main factors that impede the attraction of foreign direct investment in the country's economy. Given this, it is necessary to solve a number of tasks, including:

- to study the current state of investment activity in Ukraine;
- substantiate the need to invest in the economy of Ukraine;
- to propose ways to improve the investment climate in Ukraine.

The object of this study is the investment climate, as a set of